

زمان آزمون : ۱۵ دقیقه

شماره پشتیبانی تلگرام : ۰۹۰۳-۴۲۶-۱۹۹۶

آکادمی دکتر اکبری Akbari.ir

نوع آزمون : تشریحی

پایه : دهم انسانی

درس : تاریخ

فصل : دوم

- ۱ با استفاده از نقشه‌ی طبیعی کشورهای یونان و ایتالیا، درباره‌ی ویژگی‌های جغرافیایی مشترک این کشورها که بر تاریخ و تمدن آن‌ها تأثیرگذار بوده است، گفت‌وگو کنید.
- ۲ تأثیر اندیشه و تعلیمات کنفوسیوس را بر نظام سیاسی و اجتماعی چین از متن درس استنباط و بیان کنید.
- ۳ در دوران فرمانروایی سلسله‌ی هان چه تغییر و تحولاتی در چین پدید آمد؟
- ۴ خاستگاه آیین برهمنی و ویژگی برجسته‌ی آن‌را توضیح دهید.
- ۵ دستاوردهای مهم تمدن سند را فهرست کنید.
- ۶ به نظر شما آثار کشف شده از آرامگاه شی‌هوانگ‌تی چه کمکی به مطالعه و شناخت تاریخ و تمدن چین باستان می‌کند؟
- ۷ تأثیر حمورابی را بر تمدن بین‌النهرین شرح دهید.
- ۸ تأثیر و نقش شرایط طبیعی و اقلیمی بین‌النهرین و مصر را در شکل‌گیری تمدن به شکل مقایسه‌ای توضیح دهید.
- ۹ الف) بگویید به چه دلیل باستان‌شناسان، کهن‌ترین دوران زندگی انسان را «عصر سنگ» نامیده‌اند؟
ب) به تصاویر ابزارهای سنگی و نمودار خط زمان دقت کنید و توضیح دهید باستان‌شناسان براساس چه معیاری، دوره‌ی پارینه‌سنگی را به دوره‌های قدیم، میانه و جدید تقسیم کرده‌اند؟
- ۱۰ الف) دو مورد از تأثیرات آتش بر زندگی انسان‌های نخستین را بیان کنید.
ب) توضیح دهید چرا آشنایی با آتش، شرایط مناسبی برای زندگی انسان در مناطق غیراستوایی پدید آورد؟

۱

هر دو کشور در جوار دریای مدیترانه و تحت تأثیر آب و هوای مدیترانه‌ای، احاطه شدن با کوه‌های صخره‌ای و وجود دشت‌های حاصلخیز و امکان کشتی‌رانی در مدیترانه از ویژگی‌های مشترک این دو تمدن بزرگ باستانی است.

۲

کنفوسیوس بیش از هر چیزی به رفتار اخلاقی توجه داشت و درباره دین یا خدایان چینی کم صحبت کرده است. اساس تعالیم او این بود که مردم چطور باید رفتار کنند و حاکمان چگونه رفتار مناسب را در جامعه ترویج دهند. انتخاب مأموران دولتی بر پایه‌ی اصول و تعلیمات کنفوسیوس بود که براساس توانمندی و شایستگی‌های خویش و نه بر مبنای ثروت و وابستگی‌های خانوادگی به خدمت گرفته می‌شدند. کسانی که داوطلب خدمات دولتی بودند، به منظور اثبات استعداد و صلاحیت خود، می‌بایستی در آزمون‌های مختلفی شرکت کنند.

۳

کشاورزی، صنعت، علم و فرهنگ پیشرفت‌نمایی کرد و چینیان به ابداعات و اختراعات مهمی دست زدند و از سمت جنوب و غرب با تمدن‌های دیگر از جمله ایران ارتباط سیاسی، اقتصادی و فرهنگی برقرار کردند. جاده مشهور ابریشم که چین را از طریق ایران به اروپا متصل می‌کرد در این دوره گشایش یافت.

۴

آریاییان هند همانند قوم بزرگ آریایی، خدایانی که مظاهر طبیعت بودند، مانند آسمان، ماه، خورشید، باد و آتش و به مرور زمان آیین پیچیده‌ای در هند پیدا شد که به خدایان متعددی که در وداها مورد ستایش قرار گرفته‌اند باور داشت و آداب و مناسک دشواری به پیروان خود از جمله قربانی کردن تحمیل می‌کرد.

۵

۱) شهرهایی براساس نقشه دقیق و معماری تقریباً یکسان می‌ساختند. خیابان و معابر با پهنای معین و راست گوشه بودند و شهرهایی مانند موهنجودارو و هاراپا بناهای عمومی به عنوان معابد و انبار غله داشتند و مجهز به شبکه فاضلاب بودند. ۲) متکی به کشاورزی محصولاتی چون گندم، جو، پنبه (۳) پرورش دام به ویژه گاومیش (۴) داد و ستد با ایران و بین‌النهرین (۵) آثار هنری، مجسمه و زیورآلات و ...

۶

این آثار فرهنگ و آداب و رسوم آن روزها را توصیف می‌کند و نحوه زندگی و وضع آن زمان را می‌شناساند.

۷

مناطق وسیعی از بین‌النهرین را فتح و ضمیمه ی قلمرو خود کرد. او هم‌چنین اقدامات مهمی در زمینه‌ی کشاورزی، کشاورزی و قانون‌گذاری انجام داد. شیوه‌ی حکومتی که حمورابی بنیاد نهاد، مبتنی بر قدرت و اختیارات فراوان پادشاه و اطلاعات کامل حاکمان ولایات از او بود. وی مقام پادشاهی را هدیه‌ای از جانب خداوند به خود می‌پنداشت. بخش عمده‌ای از شهرت حمورابی در تاریخ، به خاطر قانون‌نامه‌ای است که از او بر جای مانده و به عنوان نخستین سند قانون‌گذاری جهان به شمار می‌رود. این قانون‌نامه، شامل مجموعه‌ای از قوانین مربوط به زراعت، آبیاری، کشتی‌رانی، خرید و فروش برده، ارث، ازدواج و مجازات‌های انواع جرم‌ها و جنایت‌ها است.

۸

الف) نخستین مراکز تمدنی در حدود ۳۵۰۰ ق. م در این مناطق شکل گرفته است. یافته‌های برخی از باستان‌شناسان دلالت بر این دارد که کشاورزان کوه‌پایه‌های زاگرس برای نخستین بار در دشت‌ها و جلگه‌های مجاور از جمله بین‌النهرین، شروع به کشاورزی کردند. از آنجایی که در بین‌النهرین به دلیل کمبود بارندگی امکان کشت دیم وجود نداشت، ساکنان این منطقه با حفر آبراه‌ها و ایجاد آبگیرهای متعدد، زمین‌های وسیعی در اطراف رودهای دجله و فرات به زیر کشت بردند و محصولات فراوان و مازاد بر نیاز تولید کردند. افزایش جمعیت و تولید مازاد بر خوراک، موجب شد که روستاها گسترش پیدا کنند و سرانجام نخستین شهرها در این منطقه پدید آیند.

ب) علاوه بر رود نیل که محیط مساعدی برای زندگی در مصر ایجاد کرده بود، موانع طبیعی مانند صحراهای گرم در شرق و غرب، دریای مدیترانه در شمال و صخره‌های شمالی، این کشور را از تهاجم‌های خارجی حفظ می‌کرد. مصر اغلب از طریق شبه‌جزیره‌ی سینا در شمال شرق این کشور، در معرض هجوم بیرونی قرار داشت و عاقبت هم فاتحان، از همین مسیر به آن سرزمین دست یافتند.

۹

الف) سنگ اصلی‌ترین ماده‌ای بود که انسان‌های نخستین از آن برای ساختن ابزار استفاده کردند. در آغاز، ابزارهای سنگی بسیار ساده و ابتدایی بودند، اما بشر در خلال صدها هزار و حتی چند میلیون سال، بر مهارت خود در ساخت تیغه‌های سنگی افزود و توانست ابزارهایی مانند تبر، زوبین، کارد و امثال این‌ها بسازد. استخوان‌ها و چوب نیز مواد دیگری بودند که مردمان بیش از تاریخ از آن‌ها برای ابزارسازی استفاده می‌کردند.
ب) با توجه به نوع سنگ‌ها و تراش‌های روی سنگ‌ها توسط انسان

۱۰

الف) افروختن آتش و به کار گرفتن آن برای پخت و پز و گرم کردن خویش و ارتباط او با محیط داشت.
ب) به دلیل این‌که در مناطق استوایی خورشید به طور عمود می‌تابد و هوا بسیار گرم است برای گرم کردن خویش نیاز به آتش نداشتند ولی در مناطق غیراستوایی به دلیل سردتر بودن هوا نسبت به مناطق استوایی وجود آتش لازم بود.

